

PROGRAMSENSORRAPPORT 2017

MASTERPROGRAMMET I ADMINISTRASJON OG ORGANISASJONSVITENSKAP (ADMORG), UNIVERSITETET I BERGEN

INNLEDNING: OPPDRAG OG PREMISER

Programsensors oppdrag er å vurdere sammenhengen mellom programmets mål og innhold og hvordan programmet er administrert. Dette er den tredje rapporten fra nåværende programsensor, undertegnede Jostein Askim. Jeg er blitt bedt om å vurdere om instituttet har tatt hånd om utfordringer trukket frem i tidligere rapporter samt å peke på evt. utfordringer som ikke var berørt i tidligere rapporter. Fokus er på programnivået og ikke primært enkeltkursnivå (dekket i rapporten fra 2016), kurs omtales i denne rapporten ut fra deres rolle i programmet.

Det er de siste årene gjort endringer av enkeltkurs (særlig metodekurset, se under), men programmet, dets oppbygging og profil, er ikke endret. Beskrivelse og vurdering i programsensorrapporten fra 2015 står følgelig i hovedsak fortsatt. Sitat (s. 2): «admorg-masteren [har] en profil som skiller seg klart fra andre masterprogrammer i statsvitenskap. Admorg-masteren har en sterk forskningsprofil, der studentene fordypes seg i emnet for sin oppgave og metodene som benyttes der, og integreres i forskerfellesskapet ved instituttet. Studentene får «være med inn på verkstedet», som en respondent uttrykte det. Profesjonsprofilen, forstått som en bredere innføring i fagets emner og metoder, rettet mot arbeid utenfor forskning, er mindre tydelig.»

Våren 2017 arbeider ADMORG med å revidere sitt MA-program, på grunnlag av eget utviklingsarbeid, tilbakemeldinger fra studenter og tidligere programsensorrapporter. Bestillingen fra instituttet til denne rapporten var å vurdere både programmet slik det er per dato og planene som foreligger for revisjon.

Datagrunnlaget for denne rapporten er program- og emnebeskrivelser som fins på instituttets nettsider, tilsendte studentevalueringer, notater med beskrivelse av pågående revisjonsarbeid, et notat fra

ADMORG med data om opptak, frafall og gjennomstrømning, rapporten *Studentnær oppfølging* fra Det samfunnsvitenskapelige fakultet, UiB (2016) og stedlige intervjuer 21.3.2017. Følgende ble intervjuet: Åtte MA-studenter (fra to kull) og fire ansatte (utpekt/tilrettelagt av instituttet) samt undervisningsleder Kjetil Børhaug og administrativt ansvarlig Denise Flatmark.

Rapporten er forelagt undervisningsleder Børhaug i utkastets form for å rydde unna misforståelser og faktiske feil. Vurderingene står for undertegneds regning.

PROGRAMMETS PROFIL

MA-programmet har i dag, og har i flere år hatt, en 60 SP masteroppgave, 15 SP metodekurs (AORG321), 15 SP teorikurs (AORG320) og 30 SP i masteroppgaveforberedende arbeid, fordelt på AORG 322 Forskningsdesign (15 SP) og AORG 323 Forskningsfelt (15 SP). De to sistnevnte «kursene» tar studentene i sitt andre semester, innenfor instituttets forskergrupper. Det er bevisst at jeg skriver masteroppgaveforberedende og setter kurs i anførselstegn, fordi AORG 322 og 323, som nevnt i programsensorrapporten fra 2015 (s. 2) «323 «ikke [er] ordinære kurs, og heller ikke ordinær veiledning. De er et uklart mellomland». Intervjuene (2017) viser at studenter «føler [de] er i gang med masteroppgaven fra andre semester». Intervjuene med studenter og ansatte, både i 2017 og 2015, viser videre at AORG 322 og 323 gjennomføres ulikt mellom instituttets forskningsgrupper.

Min vurdering er at instituttet i realiteten har lagt opp til at studentenes arbeid med masteroppgaven utgjør ikke 60 men 90 SP, hvilket var instituttets modell før kvalitetsreformen. Instituttet bør vurdere om man her overholder krav om at studenter ikke

skal gis poenguttelling flere ganger for ett og samme arbeide.

Planene som våren 2017 foreligger for revisjon av MA-programmet legger opp til å styrke profesjonsprofilen ved å styrke metodeundervisningen ved å erstatte nåværende metodekurs med to kurs, hvert på 10 SP (se under), erstatte nåværende teorikurs AORG 320 (15 SP) med to teorikurs på 10 SP, og erstatte kurset «Forskningsfelt» med et kurs med arbeidstittel «State of the art», organisert av instituttets forskningsgrupper (planene som foreligger viser at dette trolig blir flere kurs, gitt ambulerende eller samtidig). Dette er betydelige endringer og de fremstår som egnet for å trekke programmet i den retningen instituttet har ønsket.

Det virker klokt å erstatte nåværende teorikurs AORG 320 (15 SP) med to teorikurs på 10 SP, et om organisasjonsteori og et om offentlig politikk. Studenter og ansatte er enige om at nåværende AORG320 er for bredt anlagt. Studentene har videre gitt uttrykk for at kurset egentlig er på BA-nivå, og at det krevende ved kurset er mengden pensum og antallet innleveringer, ikke at det har representert en økt vanskelighetsgrad sammenlignet med kurs på BA-programmet på samme institutt (som de fleste MA-studentene rekrutteres fra). Instituttet bør bruke anledningen det gir å etablere to nye kurs til å sørge for de faglige kravene, kompetanse- så vel som kapasitetsmessig, utgjør et steg med riktig lengde videre fra BA-nivået.

Når det gjelder kurset – eller kursene – «state of the art», viser intervjuene at det er foreløpig er ulike oppfatninger blant de ansatte om hva slags kurs dette skal være og hvilken rolle det skal fylle i programmet og studentenes læring. Dersom det pågående revisjonsarbeidet fører til at instituttet reelt oppretter nye teorikurs knyttet til områder der de ansatte har ekspertise, tilbyr kursene jevnlig og gir studentene valgmuligheter, vil programmets profesjonsprofil styrkes. Intervjuene viser at et annet mulig scenario er at de ansatte heller enn å bygge opp nye reelle teorikurs presenterer sine pågående prosjekter/arbeider innenfor forskningsgruppene og kaller det for kurs. Det vil etter min vurdering bety en begrenset forbedring sammenlignet med dagens «Felt»-kurs. Instituttet bør unngå at «State of the art»-

kurset blir et opplæringsselement som er for sterkt knyttet til det som til enhver tid (tilfeldigvis) er de ansattes faglige interesser og prosjekter og for lite innrettet mot å gi studentene valg mellom gode, strukturerte og reelle kurs om fagets teorier.

METODEUNDERVISNINGEN I PROGRAMMET

Per i dag har instituttet ett 15 SP metodekurs, AORG321, som dekker vitenskapsteori, kvalitativ og kvantitativ metode. Den strukturerte opplæringen består av forelesninger og eksamensinnleveringer. Det er ikke obligatorisk seminarundervisning knyttet til emnet, der studentene øver i praktiske metoder og programmer for databehandling – noe som er normalen i andre masterprogrammer i statsvitenskap (studentene fikk sist år tilbud om et valgfritt endags kurs i STATA frikoblet fra selve metodekurset og uten eksamen/poenguttelling). AORG321 er de senere årene omarbeidet, med nye ansvarlige og mer vekt på kvantitativ metode. Fortsatt er det ifølge studentene imidlertid slik at studentene kan velge bort praktisk kvantitativ metodelære, «det blir kun boklærdom», som en student sa. En annen sa: «Du kan velge bort all statistikk, du kan skrive hjemmeoppgave om kun kvalitativ metode, og eksamen var som foreleser lovte, 'du trenger ikke regne', du trengte bare å lære deg sentrale begreper og prinsipper.» (sitat intervju).

Instituttet har vurdert å samarbeide med naboinstituttet Institutt for sammenlignende politikk om metodeundervisning, men de ansatte mener dette ikke har vært «ordentlig utredet», det har i hovedsak vært «uformell sondering».

I de foreliggende revisjonsplanene skisseres det to metodekurs, ett om kvalitativ og ett om kvantitativ metode. Dette kan være et godt grep for å styrke praktisk metodelære. Men gitt en viss mengde undervisningskapasitet, mener jeg instituttet bør vurdere om det beste for studentenes læring faktisk er flere forelesninger. Alternativt kan ressursene settes inn for å lage god seminarundervisning knyttet til ett metodeemne, der studentene faktisk læres opp i prinsipper, metoder og programvare for behandling av kvalitative og kvantitative data – også ut over det de skal bruke i sin masteroppgave, dette for å styrke

profesjonsprofilen i programmet. Praktisk metodelære uten seminarundervisning er en krevende modell; svært mye av læringen overlates til studentene.

Instituttet peker på at kapasiteten for metodeundervisning er begrenset, det er få faste og midlertidig ansatte som har kompetanse til å levere praktisk metodeopplæring. Dette bør instituttet etter mitt syn hensynta ved nyrekruttering. Dessuten bør instituttet etter mitt syn vurdere å knytte til seg undervisningskapasitet på timelærerbasis eller i bistillinger fra andre fagmiljøer i Bergen, som for eksempel NSD.

ADMINISTRASJON OG INFORMASJON

Instituttet har over tid notert seg fra studentevalueringer at det er noe misnøye med informasjonsflyten mellom instituttet og studentene. Dette inntrykket bekrefte av intervjuer med studenter, som er min eneste informasjonskilde til dette. Studentene peker på at det er «småting hele tiden som irriterer», som at «tre forskjellige rom for en forelesning annonsert. STATA-kurs som ble utsatt to ganger så studenter som hadde bestilt hjemreise [etter semesterslutt] ikke fikk deltatt. Kursoppgave som ikke legges ut til avtalt tid, eller legges ut et annet sted.». Det pekes også på avvikende informasjon mellom informasjonsportalen 'Mitt UiB' og fra andre kilder. Studentene sier «Vi har opprettet en egen facebookgruppe for å samle og spre informasjon».

Mitt inntrykk er at instituttet kan ta intern informasjonsflyt mer på alvor, og at det trengs en liten kulturendring i organisasjonen der vitenskapelig ansatte med emne-/kursansvar tar mer ansvar for å kjenne til og spre informasjon til studentene. Studentene sier: «De vitenskapelige ansatte fraskriver seg ansvar for administrasjon, (...) du kan aldri spørre en vitenskapelig om noe som helst praktisk. De sier: 'Det må du ta med Denise'. (...) Alt du lurer på, både på BA og MA: 'spør Denise'».

FRAFALL OG GJENNOMSTRØMNING

Tilsendt notat med data om opptak, frafall og gjennomstrømning viser at instituttet har utfordringer med at mange slutter underveis og at få gjennomfører programmet på normert tid.

Dette er naturligvis ikke unike utfordringer for Admorg, men gjennomstrømningen er likevel svakere på Admorg enn på sammenlignbare MA-programmer på og utenfor UiB. Som det står i rapporten *Studentnær oppfølging* (Det samfunnsvitenskapelige fakultet, UiB, 2016, s. 5): «Masterprogrammet i administrasjon og organisasjonsvitenskap har en gjennomføring på 51 prosent fra 2013 til 2015, noe som er betydelig lavere enn snittet på fakultetet for de norske masterprogrammene som ligger på 72 prosent». Hvis vi ser bort fra de som slutter på programmet, viser Admorgs egne tall (tilsendt i notats form) at mange studenter gjennomfører på overtid, men at trenden virker å være at gjennomføring på normert tid blir stadig mer vanlig. For kullene som ble tatt opp mellom 2010 og 2012, gjennomførte flertallet på overtid; for kullene som ble tatt opp fra 2013 til 2014, gjennomførte nær to av tre (av de som faktisk gjennomførte) på normert tid. Likevel er kandidatproduksjonen lav relativt til opptaksrammer og antallet som får tilbud om plass på programmet. Intervjuene med de faglig ansatte ga likevel ikke inntrykk av at dette var noe staben var særlig opptatt av eller som noe som gav grunn til revisjon av programmet.

Oslo, 19.4.2017

Jostein Askim